

24.10.2018

Dnro 126/61/18

Lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Asia: HE 136/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle Tuomioistuinvirastoa koskevaksi lainsäädännöksi

Valtakunnansyyttäjänvirasto kannattaa tuomioistuinviraston perustamista.

Viraston perustamisen yhtenä perustavoitteena on turvata tuomioistuinten riippumattomuus ja itsenäisyys. Tuomareiden virkaehtosopimukseen, tuomioistuinten virkojen perustamiseen, lakkauttamiseen ja siirtämiseen liittyvä toimivalta kuuluu tuomioistuinlaitoksen rakenteellisen itsenäisyyden ydinalueeseen. Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan palkkaustoimivaltaa tai virkajärjestelyoikeuksia ei ole yleensä oikeusministeriön hallinnonalalla siirretty uusille virastoille heti. Tuomioistuinvirastonkin toivotaan keskittyvän perustamisensa jälkeen ensimmäisinä toimintavuosinaan esimerkiksi tuomioistuinlaitoksen tulosohjauksen ja toiminnan kehittämiseen.

Valtakunnansyyttäjänvirasto toteaa, että edellä esitetystä huolimatta saattaisi perustettavan viraston itsenäisyyden ja riippumattomuuden kannalta olla tärkeää, että viraston toimivaltaan kuuluisi palkkaustoimivalta ja virkajärjestelyoikeus jo sen perustamisesta alkaen, koska tuomareilta edellytetään korostuneempaa itsenäisyyttä ja riippumattomuutta kuin syyttäjiltä tai ulosottomiehiltä.

Valtakunnansyyttäjänvirasto katsoo, että ehdotettu johtokuntamalli on kankea ja raskas. Päätöksenteosta saattaa käytännössä muodostua hidasta, tehotonta ja epäjohdonmukaista. Vakuuttavaa perustetta esitetyn kaltaiselle laajalle johtokunnalle ei ole esitetty. Ulkomaisten vastaa-

24.10.2018

Dnro 126/61/18

vien järjestelmien käytännön toimivuudesta ei esityksessä ole tietoa, joka tukisi mallin kopioimista Suomeen. Tuomioistuinten riippumattomuus ei vaarannu, vaikka viraston hallintomalli olisi toimiva ja tehokas, joka edellyttää johtokunnan jäseniltä vankkaa hallinnollista kokemusta.

Valtakunnansyyttäjä

Raija Toiviainen

Valtionsyyttäjä

Ritva Sahavirta